

LAUSUNTOPOHJA, SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAN 2050 VALMISTELUVAIHEEN AINEISTO

Lausunnon antaja
Ulvilan kaupunki

1. Satakunnan maakuntakaavan 2050 suunnittelun lähtökohdat

Lausunto:

2. Satakunnan nykytilan kuvaus kaavaselostuksessa

Lausunto:

3. Satakunnan maakuntakaavan 2050 tausta-aineistot ja selvitykset

Lausunto:

4. Osallistuminen, vuorovaikutus ja kaavaprosessin keskeiset vaiheet

Lausunto:

5. Satakunnan maakuntakaavan 2050 alueidenkäyttösuunnitelma MRL:n sisältövaatimusten mukaisesti jaoteltuna**Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne**

Lausunto:

Käynnissä olevassa Ulvilan keskustaajaman yleiskaavoituksessa kaupungin tavoitteena on tiivistää ja tehostaa maankäyttöä keskusta-alueella. Ulvilan keskustaajama on kaksinapainen. Kaupallinen keskusta on Friitalassa ja mm. julkisia palveluita sisältävä hallinnollinen keskusta on Vanhakylässä. Yhtenä kaavan tärkeimpänä tavoitteena on vahvistaa paitsi napojen välistä yhteyttä myös Vanhakylän keskustamaista luonnetta Siltatien varren lähialueella ja Naparannan nykyistä keskeisempää asemaa keskustan palvelu- ja virkistysalueena. Ulvilan kaupunki esittää, että maakuntakaavan keskustatoimintojen aluetta laajennettaisiin kyseiselle Vanhakylän alueelle.

Ulvilan kaupunki pitää hyvänä, että keskustaajaman yleiskaava 2045:n kaavaluonnoksessa esitetyt Pirunkynnen ja Vainiola-Honkaluodon uudet teollisuusalueet on maakuntakaavaluonnoksessa osoitettu teollisuus- ja varastotoimintojen selvitysalueina (se-t). Yleiskaavoitus etenee samanaikaisesti maakuntakaavoituksen kanssa ja yleiskaavan selvitykset ja vaikutusarvioinnit ovat käytettävissä myös maakuntakaavaa laadittaessa. Ulvilan kaupunki esittää, että edellä mainitut selvitysalueet (se-t) voitaisiin myöhemmin maakuntakaavan ehdotusvaiheessa osoittaa teollisuus- ja varastotoimintojen alueiksi, mikäli Ulvilan keskustaajaman yleiskaavoitus ja selvitykset sitä tukevat. Pirunkynnen alueen merkinnän tulisi olla sellainen, ettei se poissulkisi mahdollisuutta merkittävän vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen sijoittamiseksi alueelle.

Uvilassa on käynnissä kaksi teollisen kokoluokan aurinkoenergiaprojektia: Kaasmarkun aurinkovoimalahanke ja Harjunpään aurinkovoimalahanke. Molemmista on YVA-menettely ja osayleiskaavoitus käynnissä. Molemmat hankkeet sijoittuvat tarkoituksenmukaisesti suhteessa Suomen sähkönsiirron kantaverkkoon ja lähelle riittävän liityntäkapasiteetin omaavaa liityntäpistettä eli Ulvilan sähköasemaa. Ulvilan kaupunki pitää hyvänä, että maakuntakaavaluonnoksessa on huomioitu nämä aurinkovoimaloiden osayleiskaavahankkeet. Tämä on tehty merkitsemällä maakuntakaavaluonnokseen aurinkoenergian tuotannon selvitysalueet (se-au) Kaasmarkkuun ja Harjunpäähän. Merkintätapa on hyvä ja tarkoituksenmukainen. Ulvilan kaupunki toivoo, että alueet voitaisiin merkitä kaavaehdotusvaiheessa energihuollon alueeksi, mikäli hankkeita koskevat osayleiskaavat ja selvitykset sen mahdollistavat.

Kokemäenjokilaakson ja Vt2 liikennekäytävän yhteyteen sijoittuva kaupunkikehittämisen kohdevyöhyke (kk) on tärkeä maakunnan ja sen varten sijoittuvien kaupunkien ja kuntien elinvoimalle. Porin kaupunkiseudulla tulisi kiinnittää huomiota työpaikka- ja teollisuusalueiden ylikunnallisen kytkeytyneisyyden kehittämiseen erityisesti Vt2 eteläpuolella. Ulvilan ja Porin kaupunkien kaavoituksessa on pyritty edistämään uutta rinnakkaistietä Vt2 eteläpuolelle. Uuden yhdystien tarkoituksena olisi yhdistää Porin Honkaluodon alue Ulvilan Kettumetsän (Pitkäranta) teollisuusalueelle ja siitä edelleen Nakkilan Rajamäkeen/Tervasmäkeen. Tämä yhteys palvelisi myös kevyen ja julkisen liikenteen sekä erikoiskuljetusreittien kehittämisen tavoitteita. Ulvilan kaupunki esittää, että kyseinen yhteystarve osoitettaisiin maakuntakaavassa.

Voimassa olevaan maakuntakaavaan verrattuna Ulvilan alueelle on osoitettu yksi uusi kylämerkintä (at) Kaasmarkun kohdalle. Ulvilan kaupunki katsoo, että myös Levanpelto voisi asukasluokunsa ja merkittävyytensä perusteella tulla merkityksi samalla at-merkinnällä, vaikka sillä ei olekaan niin selkeää kyläkeskusta kuin Kaasmarkulla, Leineperillä ja Paluksella.

Leineperin ruukin ja Vanha-Ulvilan välinen matkailun ja virkistykseen kehittämisen yhteystarvemerkinä (mv) on merkitty päällekkäin Pirunkynnen mahdollisen uuden teollisuusalueen kohdalla olevan selvitysaluemerkinnän (se-t) kanssa. Vaikka yhteystarvemerkinä ei varsinaisesti osoiteta minkään reitin tarkkaa sijaintia, olisi sen selkeyden vuoksi parempi sijoittaa Vanha-Ulvilan päässä lähemmäs Kaasmarkuntietä, jolla on keskeinen rooli toiminnallisten yhteystarpeiden kehittämisessä.

Alueiden käytön ekologinen kestävyys

Lausunto:

Ulvilan kaupungilla ei ole huomauttamista Satakunnan Viherrakenneselvityksen perusteella merkittyjen ekologisten yhteystarvemerkinä (ey) ja luonnon monimuotoisuuden ydinalueen (luo) merkintöjen sijainnista. Kyseisten merkintöjen merkintätavat, merkinnän kuvaukset ja suunnittelumääräykset ovat tarkoituksenmukaiset.

Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt

Lausunto:

Valtatieltä 2 on Ulvilan kaupungin tavoitteiden mukaisesti poistettu ns. Rantavainion uusi eritasoliittymämerkintä. Samalla on - ilmeisesti vahingossa - poistettu myös Haistilan uusi eritasoliittymämerkintä, joka tulisi kuitenkin palauttaa kaavaehdotukseen.

Lisäksi Ulvilan kaupunki katsoo, että valtatielle 11 tulisi osoittaa uusi eritasoliittymämerkintä Pirunkynnen teollisuusalueen kohdalle, erityisesti mikäli Pirunkynnen suurteollisuusalueen kaavoitus etenee keskustaaajaman yleiskaavoituksessa kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Pirunkynnen kohdalla toteutettavan eritasoliittymän avulla voisi olla mahdollista poistaa Kuorilantien ja Sunniementien erillinen liittymä valtatielle 11.

Maakuntakaavaluonnoksessa on Friitalan kohdalla vt2 suuntainen voimajohtomerkinä, jonka voi tarpeettomana poistaa. Kyseinen voimajohtolinja on poistettu ja korvattu voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettuun sijaintiin (punainen viiva) toteutetulla uudella voimajohtolla.

Keskustaaajaman yleiskaavoituksen yhteydessä pirunkynnen uudelle suurteollisuusalueelle osoitetaan Ulvilan sähköasemalta uusi voimajohtovaraus vähintään 110 kV tai jopa 400 kV voimajohtolle. Caruna Oyj on esittänyt jakeluverkkonsa vahvistamista varten tarpeen uudelle Mikkolasta Ulvilan sähköasemalle johtavalle 110 kV voimajohtolle. Yleiskaavassa tätä uutta voimajohtovarausta ollaan osoittamassa Pirunkynnen alueen halki kulkevan johtokäytävän pohjoispuolelle. Millä tarkkuudella maakuntakaavassa on tarpeen osoittaa uudet 110 kV voimajohtot ja miten varmistetaan paikallisen 110 kV sähkönjakeluverkon kehittämismahdollisuudet?

Käynnissä olevan vihreän/puhtaan siirtymän ja energiamurroksen johdosta Ulvilan kaupungin ja Porin kaupunkiseudun alueella olevaan sähkösiirron kantaverkkoon/voimajohtolinjoihin sekä Ulvilan sähköasemaan kohdistuu runsaasti mahdollisia kehittämistarpeita. On tärkeää, että näitä kehittämistarpeita huomioidaan tarkoituksenmukaisella ja mahdollistavalla tavalla maakuntakaavassa. Porin Tahkoluodosta Ulvilan sähköasemalle johtavaan voimajohtokäytävään kohdistuu erityisiä paineita, mikäli suunniteltuja, vielä selvitysvaiheessa olevia suuria

merituulipuistoja tulevaisuudessa pyritään liittämään kantaverkkoon. Fingrid:n selvityksen mukaan Ulvilan sähköasema on tällä hetkellä Suomen toiseksi paras liityntäpiste merituulivoimaloille. Satakunnan länsipuolelle sijoittuvien merituulipuistojen liittäminen kantaverkkoon tulee suurella todennäköisyydellä tapahtumaan Ulvilan sähköasemalle. Tahkoluodon merituulipuiston laajennukseen liittyvän, uuden 400 kV liityntäjohdon rakentamista Ulvilan sähköasemalle selvitetään parhaillaan YVA-menettelyllä. Ulvilan kaupunki pyrkii omalta osaltaan varmistamaan, ettei muulla maankäytöllä tarpeettomasti heikennetä kantaverkon ja Ulvilan sähköaseman kehittämismahdollisuuksia.

Kaasuverkon yhteystarvemerkintä on tehty Prizztech:n laatiman vetyputken reittiselvityksen perusteella. Yhteystarvemerkintä on sijoitettu suurelta osin valtateiden yhteyteen. Sijainti on ongelmallinen erityisesti tiiviisti rakennetuilla Porin ja Ulvilan keskustojen alueilla. Gasgrid suunnittelee omalla tahollaan vetyputkiverkon runkoputken linjausta. Ulvilan kaupunki katsoo, että Gasgrid:n runkoputken linjaus tulisi huomioida maakuntakaavassa nimenomaan runkolinjana, joka toteuttaa ylimatekunnallisen päälinjan, johon liitettäisiin haaralinjoja tarpeen mukaan. Runkolinjan sijoittamisessa tulisi pyrkiä välttämään tiiviin maankäytön alueita, joilla varmuudella tulee eteen monia kapeikkoja ja maankäytön ristiriitatilanteita. Gasgrid:n suunnitelmissa pohjoisesta tuleva runkolinja haarautuisi Ulvilassa Kuorilan/Kaasmarkun alueella Vt11 Tampereen suuntaan lähteväksi haaraksi ja etelään lähteväksi haaraksi. Ulvilan kaupunki katsoo, että runkolinjan haarautumiskohta ja siihen mahdollisesti liittyvä kompressoriasema voisivat sijaita Gasgrid:n ehdotukseen nähden hieman lähempänä Pirunkynnen teollisuusaluetta sen itäpuolella. Prizztech:n reittisuunnitelmaa voisi hyödyntää runkolinjaan liitettävän alemman verkon jatkosuunnittelussa, kuitenkin tiiviin maankäytön alueita vältellen.

Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö

Lausunto:

Elvansuon selvitysalueen (se) voi poistaa, mikäli samalle alueelle suunniteltu aurinkovoimahanke toteutuu.

Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Lausunto:

Vihreän/puhtaan siirtymän ja energiamurroksen tarvitsemien riittävien aluevarausten ja kehittämismahdollisuuksien osoittaminen maakuntakaavassa on erittäin tärkeää maakunnan elinvoimaisuuden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten sekä ilmastotavoitteiden kannalta. Ulvilan kaupunki katsoo, että sen kohdissa ”Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne” ja ”Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt” lausumilla seikoilla on strategista merkittävyyttä paitsi Ulvilan kaupungille, myös Porin kaupunkiseudulle ja maakunnalle.

Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen

Lausunto:

Kellarimäen alueella kiinteistöllä 886-414-3-544 Naparanta on kesäkuussa 2024 suoritettu arkeologinen jatkotutkimus, jonka yhteydessä alueelta ei löydetty merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Kyseinen alue on keskustaajan yleiskaavan 2045 laatimisen yksi keskeisimmistä keskusta-alueen kehittämisen painopistealueista. Jokirannan virkistyskäyttömahdollisuuksien kehittämien - myös kaupallisten palveluiden osalta - kuuluu kaupungin strategiaan tavoitteisiin.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Lausunto:

Maakuntakaavaluonnoksessa on säilytetty nykyisessä maakuntakaavassa Ulvilan kaupungin alueelle osoitetut virkistysalueet (V) pääsääntöisesti entisellään. Erityisesti Joutsijärven ja Saarenluodon alueet ovat merkittäviä niin kooltaan kuin vaikuttavuudeltaan. Alueet ovat riittävät. Lisäksi Ulvilan kaupungin tavoitteena on kehittää Kokemäenjoen jokirannan virkistyskäyttöä osana yhdyskuntarakennetta, jossa asuminen, palvelut, viheralueet ja arvokkaat kulttuuriympäristöt muodostavat yhdessä kaupunkilaisille elämyksiä tarjoavan ja elinympäristön viihtyisyyttä parantavan kokonaisuuden. Naparannan alue on tässä avainroolissa.

Ilmastomuutos ja luontokato
Lausunto:
Kansallinen turvallisuus, huoltovarmuus
Lausunto:
6. Kaavan vaikutusten arviointi
Lausunto:
7. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutuminen
Lausunto:
8. Muut asiat
Lausunto: